

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

**ФИНАНСИСКИТЕ ИНОВАЦИИ КАКО ПРЕДИЗВИК ЗА
ФУНКЦИОНИРАЊЕТО НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ И НИВНО
ВКЛОПУВАЊЕ ВО ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА**
-ДОКТОРСКИ ТРУД-

КАНДИДАТ:

МАРИЈА ГОГОВА САМОНИКОВ

МЕНТОР:

ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ ПЕТКОВСКИ

СКОПЈЕ, МАЈ

2013

Република Македонија

Република Македонија
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

**ФИНАНСИСКИТЕ ИНОВАЦИИ КАКО ПРЕДИЗВИК ЗА
ФУНКЦИОНИРАЊЕТО НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ И НИВНО
ВКЛОПУВАЊЕ ВО ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА
-ДОКТОРСКИ ТРУД-**

Кандидат:
Марија Гогова Самоников

Ментор:
Проф. д-р Михаил Петковски

Скопје,
мај 2013 г.

АПСТРАКТ

Финансискиот систем е целина којашто дејствува во и од опкружувањето кое постојано се менува. Менувањето на опкружувањето на финансиските пазари, како и менувањето на пазарот со себе носи последици кои се јавуваат како примена на нови инструменти и методи на работење. Сите тие промени мора да бидат некаде евидентирани, за да можат да бидат менаџирани, координирани и контролирани. Контролата на финансискиот систем е срж на здрава економија. Затоа ажурното и транспарентно регулирање е одраз на здрава, планирана и реализирана економија.

Целта на овој труд е согледување на постоечките финансиски институции и инструменти и нивниот интерактивен однос во финансискиот систем и анализа на современите пристапи и методи што ги користат финансиските институции и начинот на користење на инструментите како одговор на постоечката финансиска структура и нејзиното опкружување; согледување на влијанието што го имаат финансиските иновации и начинот на којшто финансиските институции ги вклопуваат иновациите во своето работење; согледување на потребата од финансиска регулација во целокупниот финансиски систем, вклучувајќи ги и финансиските деривати – како поспецифичен резултат од финансиските иновации; анализа за потенцијалните финансиски и економски нерамнотежи кои можат да бидат предизвикани од испуштањето или неземањето предвид на имплементираноста на финансиските деривати во финансискиот и економскиот систем; идентификација на локацијата на македонската финансиска структура и потенцијалните приспособувања на финансиската регулација кон финансиските иновации.

Клучни зборови: *финансиски иновации, финансиски инструменти, финансиски деривати, е-финансии, финансиска регулација.*

ABSTRACT

The financial system is an ensemble that acts in and from the surrounding which is constantly changing. Changing the surrounding of financial markets, as well as changing the market its self brings consequences that appear as an application of the new instruments and working methods. All those changes have to be registered somewhere in order for them to be managed, coordinated and controlled. Financial system control is the essence of a healthy economy. Therefore, an up-to-date and transparent regulation is a reflection of a healthy, planned ad accomplished economy.

The goal of this paper is perception of the existing financial institutions and instruments and their interactive relation in the financial system and analysis of modern approaches and methods using the financial institutions and the mode of use of the instruments as a response of the existing financial structure and its surrounding; perception of the influence financial innovations have and the mode that financial institutions include innovations in their work; perception of the need for financial regulation in the overall financial system, including financial derivates – as a more specific result from the financial innovations; analysis for potential financial and economic imbalances that can be caused by not taking in consideration the implementation of the financial derivates in the financial and economic system; identification of the location of Macedonian financial structure and potential adjustments of the financial regulation towards the financial innovations.

Key words: *financial innovations, financial instruments, financial derivates, e-finance, financial regulation.*

СОДРЖИНА

ВОВЕД	
1 ДЕЛ – СОВРЕМЕНИ КОМПОНЕНТИ НА ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР.....	Error!
Bookmark not defined.	
1. Финансиски институции	
1.1. Комерцијални банки и штедилници.....	
1.2. Централни банки	
1.3. Инвестициски банки	
1.4. Инвестициски фондови	
1.5. Инвестициски компании	
1.6. Пензиски фондови	
1.7. Берзи.....	
1.8. Клириншки куќи	
1.9. Брокерски друштва	
1.10. Осигурителни компании	
1.11. Финансиски компании.....	
2. Финансиски инструменти	
2.1. Класични хартии од вредност.....	
2.2. Финансиски деривати	
3. Финансиски пазари	
3.1. Пазар на пари.....	
3.2. Пазар на капитал	
3.3. Останати форми на финансиски пазари	
2 ДЕЛ – СОВРЕМЕНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР	
1. Глобализација.....	
2. Развој на техничко-технолошката индустрија	
3 ДЕЛ – СОВРЕМЕН ПРИСТАП НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ КОН ФИНАНСИСКИОТ ПАЗАР	
1. Е-финансии	
1.1. Е-банкарство.....	
1.2. Електронско тргување на финансиските компании	
2. Услужната дејност во финансискиот сектор.....	
3. Финансиски маркетинг (Маркетинг за финансиски институции)	
4 ДЕЛ – ФИНАНСИСКИТЕ ИНОВАЦИИ КАКО ПРЕДИЗВИК ПРЕД ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ.....	
1. Импликации на финансиските иновации врз банкарскиот сектор	
1.1. Примена на нови финансиски инструменти во банкарското работење	
1.2. Примена на нови методи во работењето на банкарскиот сектор	
2. Импликации на финансиските иновации врз небанкарскиот сектор	
2.1. Примена на нови финансиски инструменти во работењето на институциите од небанкарскиот сектор	
2.2. Примена на нови методи во работењето на институциите од небанкарскиот сектор	
3. Нови насоки во работењето на финансиските институции предизвикани од финансиските иновации	
3.1. Домен на активности на банкарскиот и небанкарскиот сектор	
3.2. Создавање на нови финансиски институции	
4. Иднина на финансиското работење со финансиските иновации	
5 ДЕЛ – ФИНАНСИСКА РЕГУЛАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР.....	

1.	Потреба од финансиска регулација.....	
2.	Структура на финансиската регулација.....	
2.1.	Модели на финансиска регулација.....	
2.2.	Форми на финансиска регулација	
2.3.	Правна рамка на функционирање на финансиската регулација во развиените земји	
2.4.	Правна рамка на функционирање на финансиската регулација во земјите во развој	
3.	Регулирање на финансиските деривати.....	
4.	Финансиските иновации и нивното вклопување во финансиската регулација	
5.	Слабостите на финансиската регулација	
5.1.	Слабостите на финансиската регулација во развиените земји и во земјите во развој	
5.2.	Разлики во финансиската регулација кај земјите со различна развиеност на финансискиот систем	
6.	Нерамнотежи на пазарот предизвикани од слабостите на финансиската регулација.	
6.1.	Финансиските кризи пред кризата од 2007 година	
6.2.	Финансиската криза од 2007 година	
6.3.	Улогата на финансиските иновации во тековните случувања на финансиските пазари	
6 ДЕЛ – ИМПЛИКАЦИИ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНОВАЦИИ ВРЗ		
ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА		
1.	Е-финансиите како предизвик пред финансиската регулација	
2.	Финансиските деривати како предизвик пред финансиската регулација	
3.	Меѓународно тргување со финансиските инструменти како предизвик пред финансиската регулација	
4.	Насоки на финансиската регулација во иднина.....	
7 ДЕЛ – СОСТОЈБИ И ТРЕНДОВИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА		
1.	Финансиската структура во Република Македонија	
2.	Опкружувањето на финансискиот сектор во Република Македонија	
3.	Современи пристапи на функционирање на финансискиот пазар во Република Македонија	
4.	Финансиска регулација во Република Македонија	
5.	Финансиските деривати и финансиската регулација во Република Македонија	
6.	Иднина на финансискиот пазар и финансиската регулација во Република Македонија	
ЗАКЛУЧОК		
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....		